

DARBININKAS

Išrodo mums, jog nėra la-
biau pageidaujamo, kaip to,
kad daugintūs skaičius tu, ku-
rie gali ant gero sunaudoti sa-
vo raštiškus gabumus ir kad
geri laikraščiai kuodidžiausia
išsiplatintų, taip kad kiekvie-
nas kasdieną turėtų gero skai-
tymo kuriame pamokinama,
sustiprinama ir pakeliama
kriksčioniškos dorybės.
Popiežius Benediktas XV.

Veltui jūs statysite bažny-
čias, veltui remsite misijas,
veltui steigsite mokyklas —
visi tie jūsų darbai, visos tos
jūsų pastangos nueis niekais,
jei jūs nesugebėsite vartoti ap-
sigynimui ir užpuolimui to tin-
kamo ginklo, kokiu yra gry-
noji ir tikroji katalikiškoji
spauda.
Popiežius Pijus X.

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., RUGPIUČIO (AUGUST) 31 d., 1916 m.

Delegatų pranešimai.

DRABUŽIŲ SIUNTIMAS.

Kadaisia rašiau iš Švedijos apie mūsų žygius Raudoname Stockholmo Kryžiuje. Norė-
jome surasti kelius, kuriais būtų galima siųsti drabužius Lietuvon, ir lietuviams belai-
sviams Vokietijoje. Būdamas Berlyne, buvau generaliam Raudono Kryžiaus ofise, bu-
vau karės ministerijoje, bet galutinai nieko nepesčiau. Vo-
kiečiai atskinėdavo. Jeigu ir pavyktų lietuviams prisius-
ti drabužių Lietuvon, tai mes vokiečiai pareikalautume nuo
anglų panašių palengvinimų savo nelaisviam Rusijoje. Mūsų būta ir New Yorke Raudoname
Kryžiuje ir proponuo-
ta jam nuvežti drabužius nors į Stockholmą lietuvių Komite-
tui, bet minėtas Kryžius neap-
siėmė. Dabar mums galutinai paaiškėjo, kad drabužių kol kas lietuviams nelaisviam
iš Amerikos negalima jokiū būdu pristatyti. Taip daly-
kams stovint mes delegatai Lietuvon meldžiame Amerikos
lietuvių visuomenę rinkti ku-
nodaugiausią drabužių ir sių-
sti juos visus į Centralinį lietu-
vių komitetą Petrograde. At-
simykite, kad Rusijoje nei už didelius pinigus nebegali-

ma gauti drabužių nusipirkti. Skubėkime siųsti drabužius Petrogradan kol da neužšalo jurės.

Kun. Dr. V. Bartuška.

KAS ŽINGEIDAUJA APIE LIETUVĄ?

Važiuojant Europon neiš-
pasakytu mūsų buvo troškimu kuogreičiausiai pasiekti Lietu-
vą ir sužinoti kas ten dedas. Nuvažiauvę Lietuvon, kalbėjo-
me su tūkstančiais žmonių, matėme visą dabartinį Lietu-
vos padėjimą. Dabar esame pasirengę papasakoti Ameri-
kos lietuviams apie mūsų ke-
lionę ir kuodaugiausią surink-
ti pašelpos Lietuvai. Taigi, tų kolonijų lietuviai, kurie no-
rėtų išgirsti apie Lietuvą, ir sušelpiti badaujančius gimini-
čius, tai lai praneša laiškais sekančiu antrašu:

“Darbininkas,”
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Gavę pakvietimų laiškus ga-
lėsime nustatyti maršrutą.

Dr. J. J. Bielskis.

P. S. Prašome ir kitų lai-
kraščių išspauzdinti šį praneši-
mą.

Geležinkelių streikas paskelbtas.

PASKELBĖ STREIKĄ.

Abelnas streikas ant Mis-
souri Pacific linijos prasidėjo kovo 6 d. 1886 m. Tęsėsi du mėnesiai. Streikas nepasise-
kė. Reading geležinkelio dar-
bininkai sustreikavo gruod-
žio 24, 1887 m. Reikalavo al-
gu pakėlimo. Tęsėsi du mė-
nesiai. Streikavo 30.000 dar-
bininkų. Pralaimėjo.
Chicago, Burlington ir Qui-
ncy geležinkelių darbininkai
sustreikavo vas. 29, 1888. Streikas buvo pralaimėtas.

NORI IŠLEISTI ĮSTATYMA.

Utarninke po pietų 2:30
val. prez. Wilson Suv. Valsti-
jų kongresui išdėstė geležin-
kelio darbininkų streiko klau-
simą ir prašė, kad išleisti į-
statymą užrinantį tokį streiką,
prašė, kad tuo įstatymu jau
šisai paskelbtas streikas būtų
uždraustas. Sunku pasakyti ar
tą bus galima padaryti per
pusę savaitės.

VISI RENGIASI PRIE STREIKO.

Tuo tarpu jau kompanijos
ir darbininkai tiki, jog strei-
kas bus ir daro tam tikrus pri-
sirengimus. Kompanijos ne-
priiminėja prekių, kurių ne-
galės pristatyti į vietą prieš
panedėlio rytą. Praneša vi-
suomenė, kad dabar nevažiuo-
tų geležinkeliu, jei nesitiki į
vietą pribūti prieš panedėlio
7 val. iš ryto. Keliauninkams
pataria skubinties namo.

Vyriausieji darbininkų va-
dai pasiliko sostinėje ir iš Wa-
shingtono davinė darbinin-
kams įsakymus.

STREIKUI KILUS.

Jei ištikro kils geležinkelių
streikas, tai Naujojo Angli-
joje ūmai pritruks valgomųjų
daiktų. Ypač tas bus didžio-
se miestuose.

Mėsos Bostone užteks tik
keturioms dienoms, pieno 24
valandoms, anglių pritruks
už mėnesio, ledo užteks vie-
nai savaitei, grūdų pakaks
savaitai, daržovių bus galima
gauti iš aplinkės.

Valdžios didžiųjų miestų
susirūpino. Bostono majoras
suaukė utarninke konferenci-
apsvarstyti maisto gabenimo
klausimą.

Streikui kilus visur prasi-
dėtų bedarbė. Dirbtuvės ne-
tėks anglių, negalės dirbti, iš-
dirbtų daiktų nebus galima
išgabenti.

DIDIEJI GELEŽINKELIŲ STREIKAI.

Dabar laukiant didelio ge-
ležinkelių darbininkų streiko,
indomu pažvelgti į tokius
streikus praityje.

Pirmas abelnas geležinke-
lių streikas Amerikoje prasidė-
jo Martinsburge, W. Va. lie-
pos 16, 1877. Streikavo del-
to, kad algos buvo pamažin-
tos. Tęsėsi tris mėnesius. La-
bai daug bledies buvo pridary-
ta kompanijoms. Streikas ne-
nusisekė.

Darbo Dienoje reikia sklei-
sti tikrą darbininkišką litera-
tūrą ir kalbinti prigulėti prie
darbininkiškų organizacijų.

Abelnas streikas ant Mis-
souri Pacific linijos prasidėjo
kovo 6 d. 1886 m. Tęsėsi du
mėnesiai. Streikas nepasise-
kė.

Reading geležinkelio dar-
bininkai sustreikavo gruod-
žio 24, 1887 m. Reikalavo al-
gu pakėlimo. Tęsėsi du mė-
nesiai. Streikavo 30.000 dar-
bininkų. Pralaimėjo.

Chicago, Burlington ir Qui-
ncy geležinkelių darbininkai
sustreikavo vas. 29, 1888. Streikas buvo pralaimėtas.

New York Central geležin-
kelio darbininkai sustreikavo
rugpj. 8, 1890. Streikavo už-
sistodami už pavarytus darbi-
ninkus. Streikas tęsėsi dvi
dieni ir buvo pralaimėtas.

Erie geležinkelio darbinin-
kai streikavo del algų rugpj.
14, 1892. Streikas tęsėsi 10
dienų ir pralaimėjo.

Lehigh Valley geležinkelio
darbininkai streikavo lapk. 18,
1893. Tęsėsi 18 dienų. Šį tą
laimėjo.

Great Northern and Monta-
na Central geležinkelio prasi-
dėjo streikas bal. 15, 1894. Tę-
sėsi 16 dienų. Streikas iš da-
lies laimėtas.

Pullman kompanijos darbi-
ninkai sustreikavo gegužio 11,
1894 už algų sumažinimą. Tę-
sėsi 4 mėnesius. Nebuvo lai-
mėtas.

Didžiausias geležinkelių
streikas prasidėjo birželio 26,
1894. Streikavo paremdami
Pullmano darbininkus. Tam
streikui vadovavo American
Railway Union, kurios presi-
dentu buvo Eugene V. Debs.
Valdžia įsiškio streikan. Bu-
vo kilusios didžios rianšės ir
daug kompanijoms bledies pri-
daryta. Debs ir kiti vadai
buvo suareštuoti ir kalėjiman
uždaryti. Streikas vis-gi ne-
nusisekė ir buvo atšauktas
rugpničio 6, 1894.

Po to pastarojo streiko ge-
ležinkelių darbininkai pradėjo
organizotis į stiprias organi-
zacias. Susiorganizavo į ke-
turius brolijas — Brotherhood
of Locomotive Engineers, Bro-
therhood of Locomotive Fire-
men and Enginemen, Brothe-
rhood of Railroad Trainmen ir
Order of Railway Conductors
of America.

NUŠOVĖ VEITERI.

Essex Hotelyj, Bostone,
papildyta žmogūdytė. Sve-
čių akveizdoje veiteris Zell
Zackarak nušovė vyriausį
veiterį Chas Cranney. Piktadarys
buvo tik porą savaičių at-
gal apsišvedęs. Piktadarys
paleido į jį penkias kulipkas.
Buvo ketinama pavaryti jį iš
darbo, tai jisai keršydamas
perdėtiniui, nušovė.

Bostone buvo suareštuotas
Frank Murray ir uždarytas ka-
lėjiman. Tas jį įveidė į tokį
nusiminimą, jog pasikorė.
Jisai buvo suareštuotas, ku-
omet naktį laužėsi į svaiginamų
gėrimų krautuvę.

Darbo Dienoje susipratuse-
ji lietuviai darbininkai privalo
rūpintis paagituoti už L. D.
S. ir “Darbininką.”

Rumunija stojo prieš teutonus.

RUMUNIJĄ PRIEŠ AUSTRO VENGRIJĄ.

Rumunijos valdžia paskelbė
karę Austro-Vengrijai ir na-
mie paskelbė abelną mobiliza-
ciją. Gi regulerė armija jau
buvo parubežyje ir vos praėjo
keletą valandų po karės pa-
skelbimo tai Rumunijos ka-
riuomenė užteėjo per rubežių.

Rumunijos sostinė didis su-
judimas. Rumunai remia val-
džią ir pritaria stojimui karėn.

Ką mano vokiečiai.

Rumunijos stojimas karėn
tai didis smugis teutonams.
Vokietijos laikraštis Lokal
Anzeiger rašo, jog tas Rumu-
nijos karės stojimas pagundis
ir Graikiją stoti karėn talki-
ninkų pusėn. Galop rašo: “Vis-
vien kiek ten naujų priešų
stotų, Vokietija ir jos talki-
ninkės kausis tolyn su vilčia,
kovos iki tol, kol jų bus vir-
šus.”

Pramatė.

Vokiečiai jau senai prama-
tė, jog Rumunija pakrypo
talkininkų pusėn, žinojo, jog
ji stos karėn ir todėl rengėsi
pasitikti parubežyje Rumuni-
jos kariuomenę. Rumunų pa-
sitikti Vokietija atsiuntė gar-
sųjį fiedmaršalą von Macken-
sen, kurs pernai išvijo rusus
iš Galicijos ir užkariavo Len-
kiją, o po to sukrūso Serbiją
ir Černogoriją. Pernai veik-
tu pat laiku von Mackensen
budamas arti Rumunijos ru-
bežiaus pasimatė ir šnekėjo su
Rumunijos vyriausiuoju armi-
jos vadu. Šiomet kitaip da-
lykai eina.

Vokiečiai buvo pasirengę
padaryti didžiai smarkų ir
staigų užpuolimą prieš rumu-
nus. Vokiečių generalis šta-
bus plenuoja užduoti Rumuni-
jai keletą smugių, kad ji ne-
atsipeikės kol karė pasibaigs.

Rumunijos jėgos.

Karinės Rumunijos jėgos i-
vairiai apskaitliuojamos. Bet
vis-gi iki milijono kariuvių ji
negalės išstatyti. Išmustruo-
tos kariuomenės turi apie 600.
000. Tai vis-gi nelengva bus
vokiečiams apsidirbti su tokia
armija. Be to rusams labai
rūpės rumunų pasisekimas.
Rusai liovėsi briauntes Lvovo
linkui, koncentravo savo jė-
gas Rumunijos parubežyje,
kad tik kuodidžiausius pasise-
kimus turėti Balkanuose.

KĄ DARYS GRAIKIJA.

Oficialių žinių dar nėra,
ką darys Graikija. Bet Lon-
done jau skelbiama, jog Grai-
kija neužilgo tą pat padarys,
ką padarė Rumunija, t. y. stos
karėn prieš teutonus, bulga-
rus, turkus. Graikus ypač
erzina tas, kad bulgarai užė-
mė graikų miestą Kovalą. A-
tėnuose buvo didelė demons-
tracija, kuria išreikšta talki-
ninkams prielankumas.

Darbo Dienoje atsimink sa-
vo darbininkiškas pareigas ir
teises.

VADOVAUS PATS KARALIUS.

Rumunijos karalius Ferdi-
nandas išvažiavo iš Buchares-
to ir nusidangino karės laukan
vadovauti armijai.

SVARBIŲ MŪŠIŲ NĖRA.

Jokiamie kariniame fronte
svarbių mūšių nėra. Francū-
jų fronte del nemalonaus oro
veikimui veik visai sustoję.
Anglų ginamame fronte vo-
kiečiai darė atakas ties Pozie-
res, bet sutikę smarkią anglų
ugnį atsitraukė.

Rusų fronte nieko svarbaus.
Toboly-Helemin apskrityje vo-
kiečiai paleido į rusų pusę vie-
ną dieną 2.000 troškinančio ga-
zobūbų.

Užkaukazyje turkai buvo
rusų sumušti ties Ognott. Ten
paėmė rusai 283 turkus nelais-
vius. Mūšio lauke rusai rado
400 lavonų.

Italai po smarkių atakų užė-
mė kalną Cauriol.

BLOGAI PASIRODĖ.

Vokiečiai skelbia, jog tal-
kininkai vakariniame fronte
visai maž ką telaimėjo. Vo-
kiečiai sako, jog anglai ir
francuzai per 8 savaites de-
jo didžiausias pastangas, daug
paklojo žmonių, išekvojo
daug amunicijos, o laimėjo
kaip ir nieko.

HINDENBURG GENERALIO ŠTABO VIRŠININKAS.

Lietuvos užkariautojas ir
dabartinis jos valdovas von
Hindenburg kaizerio paskirtas
viršininku generalio Vokietijos
štabo. Jis užims vietą pra-
šalinto gen. Erich von Falken-
hayn.

Fieldmaršalas von Hinden-
burg yra rokuojamas gabiau-
siai karvedžiui visoje Europoje.
Beto jis didžiai gerbiamas vo-
kiečių visuomenės. Tai tuo-
mi paskyrimu labai pakils vo-
kiečių ūpas, kurs galėjo nu-
pulti Rumunijai stojus karėn.

KALTINA FRANCUZUS PIKTADARYBĖJE.

Vokiečiai skelbia, jog fran-
cūzų karinė valdžia sutai-
sė naujus burius kariuvių, ku-
rių užduotimi yra išskersti vo-
kiečius užimtose pozicijose.
Tą jie atlieka revolveriais, pei-
liais ir rankinėmis granato-
mis. Jie užmušę visus sužeis-
tus ir sveikus.

NUTEISĖ GENEROLA.

Austrirojs gen. Riedel, kurs
vadovavo austrų gynėjams Go-
rizijoje, buvo patrauktas ka-
rinin teisman. Teismas jį
skaudžiai nuteisė už padavinį
to miesto italams. Visai pa-
varė iš armijos, atėmė visus
laipsnius ir negaus pensijos.

Grybai dabar pradėjo dygti
miškuose Rygos apylinkėje.
Daugybė senių ir vaikų kas ry-
tą eina grybautų ir parsineša
daugybę kelmučių ir baravy-
kų. Kaikurie uždirba 3-5 rb.
į dieną.

Darbo Diena yra iškovota
šventė susipratusių darbinin-
kų.

Papročio galybė.

Ashtabula, O. — Mirė Peter
Walstrom, neturėdamas ska-
tiko prie dūšios. O 20 metų
atgal jam tėvas buvo užrašęs
\$30.000. Tėvas gyveno Stoc-
kholme, Švedijoje. Bet Peter
buvo pakliuvęs į alkolio žaban-
gus prieš tėvo mirtį. Tai tė-
vas minėta pinigų kruvą paliko
globėjams ir įrašė testame-
te, jog Peter negali gauti
pinigų, kol nepames gėrimo.
Paprotis jau taip giliai buvo jį
suėmęs, jog jo žabanguose
mirė ir negavo savo gyvenime
nei cento iš tėvo palikimo.

Šiauliai. Vasario 28 d. šių
metų Šiaulių Juozapiečiai lai-
kė savo metinį susirinkimą.
Nors Šiauliuose žmonių žymiai
sumažėjo, vienok susirinkimas
buvo didelis, ir šiais sunkiais
laikais draugija nenuleidžia
rankų, bet stengiasi gyventi.
Nuo rudens padarė 4 susirin-
kimus, suruošė vieną vakarą:
prisirašė tiek draugijos ir ke-
letas naujų šanarių. Prieš
porą mėnesių keletas narių
draugijos vardu įsteigė mėsi-
nė, pasiimdami visą atsako-
mybę ant savės. Per šį susi-
rinkimą mėsinės kuopelė per-
leido ją visiškai draugijai su
500 rubl. gryno pelno. —
Vokiečių valdžia Šiauliuose ne-
senai padarė gyventojų sgra-
šą, pagal kurio Šiauliuose da-
bar yra 5427 gyventojai. Sulig
tautybės yra vokiečių — 66
(29 vyrai, 37 moters); lietuvių
4261 (1770 vyrų, 2491 mot.);
lenkų — 546 (243 vyrų, 303
mot.); žydų — 509 (227 vyrų,
282 mot.); rusų — 45 (17 vy-
rų, 28 mot.). Sulig tikybės
katalikų — 4807; evangelikų
— 83; stačiatikių — 32 ir žydų
509. Žydai taip-gi daugiaus-
iai yra iš Zemaitijos čionai de-
lei gešėto atvykę. Šiaulie-
čių žydų tiktai kelios šeimynos
tėra pagrįžusios. Šiaulių kai-
mų gyventojai beveik visi yra
pasilike, tiktai retame kaime
vieno-kito nebėra.

Stebūklingi žolynai. “R.
Ob.” rašo: Vieno namų savi-
ninko sode, Agenskalne, Slo-
ko g., auginama žolės gyduok-
lės vadinamos “Diktamnuo-
bus,” dabar ką-tik pražydu-
sios. Šitos žolės stebūklingos
tuomi, kad uždegus dega, te-
šiau nesudega. Saulei nusi-
leidus tik prikišk prie jų de-
gantį degtuką, tuojau užsilie-
psnoja, — liepsna pakyla iki
2-jų pėdų augščio; liepsna ste-
bėtinai įvairi: rausvai-mėlsva.
Šitos žolės dega tiknai tuomet,
kuomet jos žydi. Šitas stebū-
klingas žolės pirmutinis rado ir
pažino 20 metų atgal Jurjevo
universitatės Botanikos Daržo,
o dabar Botanikos Daržo Pet-
rograde daržininkas K. Bartel-
sen.

(Iš “R. Garso.”)

REIKALINGAS APYSĖNIS ŽMOGELIS
prie bažnyčios ir klebonijos.
Apie sąlygas sužinoti pas
KUN PANKAUSKĄ,
443 Park Avenue,
Bridgeport, Conn.

Darbo Dienoje teestie pakili
dvasia visų darbininkų.

Dėdės Samo nelaimė.

SUDUŽO SKRAIDUOLIS.

Suv. Valstijų skraiduolis
Memphis stovėjo užlajoj San
Domingo. Staiga užejo bei-
si audra. Skraiduolio kros-
niai buvo prigėse ir tuoj nega-
lėjo plaukti. Tai audra mė-
tė jį į visas puses ir paskui už-
bloškė ant uolų. Didis karės
laivas sutruko. Kaikurie ju-
rininkai buvo ant kranto. Už-
jus audrai, skubinosi laivan.
Tai 20 tų jurininkų nuskeno.
Sudaulytasis laivas buvo
pastatytas 1904 m. Buvo 502
pėdų ilgumo. Didelių ir ma-
žų armotų turėjo apie 50.

PAVOGĖ DOKUMENTĄ.

Iš Baltimorės katedros kaž-
kas pavogė Jurgio Washingto-
no laišką, kuriame tasai šlo-
vingas vyras atsišaukė į katali-
kus. Tas laiškas buvo kar-
tu su kitais dokumentais spin-
oje.

DIRBS NESVAIGINAMUS GĖRIMUS.

St. Louis, Mo. — Garsioji
alaus Anheuser-Busch kompa-
nija plenuoja pastatyti naują
dirbtuvę, kur bus išdirbinė-
jama nesvaiginami gėrimai.
Tam reikalui kompanija skiria
\$2.500.000.

NEZINIA KUR CARIENĖ.

Petrograde labai susirūpi-
nė kajkurie tuomi, jog carie-
nė jau labai senai yra žmonėms
pasirodžiusi. Niekas nežino,
kur ji yra. Ji, kaip Vokie-
tijos princesa, labai nusimi-
nus del šios karės. Spėjama,
jog ji profiškai apsilpus ir da-
bar gyvenanti kokiam dvare.

Atminkite, jog rugsėjo 4 d.
yra Darbo Diena.

KUN. DR. V. BARTUŠKA.

Kelionė Vokietijon.

(Tąsa)

Pavalgę pietų mudu su draugu nuėjova policijon. Ten užklausta manęs kada pribuvau Berlynan. Atsakiau, kad vakar vakare. Polieomonas pastatė akis. Delko Tamsta nepasirodėi vakar vakare, tėsė toliau prūsokas. Reikėjo teisintis. Paėmiau mano draugo pasportą ir parodžiau, kad ten parašyta, kad policijon reikia nueiti neveliau 24 valandų po atvažiuonimui. Ką aš, sakau, ir padariau. Vokietys nežinojo ką atsakyti. Mat jo nesuprasta kad aš jį apgavau, pasinaudodamas amerikiečio pasportu. Neturėdamas ko sakyti, siuntė mane pas miesto komendantą. Žinodamas ką gali man komendantas uždauoti, tą dieną visai pas jį neįėjau. Vakare, išsimaudęs ir rukydamas papirosą savo kambaryje apie 9½ v., susilaukiau svečio. Polieomonas reikalauja manęs pas save. Pasiėmiau kepurę ir traukiu. Manau sau: ar tik nebus už nenuėjimą pas komendantą. Dalykas buvo ve kame: Kiekvienas kariaujančios su Vokietija šalies pilietis, papuolęs kokiū nors būdu Vokietijos miestam, privalo du kartū per dieną pasirodyti policijoje. Beto, privalo būti namie nuo 8 valandos vakaro iki 7 v. ryto. Neprisilaikantys to įstatymo yra baudžiamas. Aš buvau policijoje tik vieną kartą. Reikėjo nueiti du sykii. Delto policija reikalavo manęs pas save naktijje vieną, kad išpildžius įstatymą dviejų kartū atsilankymo, antra, kad per sitikrinus ar aš esu namie. Kitą dieną nuėjau policijon, anoji nenorėjo visai vizuoti mano pasporto sakydama, delko aš neinu pas komendantą. Nuėjau. Komendantas pyko. Kaip Tamsta drysai gyventi Berlyne be komendantu pavelinimo? Teisinausi nežinojimu įstatymų karės metu. Komendantas toliau aiškino kad aš, kaip rusų pavaldinys, neturėjau teisės sustoti Berlyne. Privalėjau nuo vienos stoties pervaziuoti į kitą ir vaziuoti savais keliais. Matydamas kad komendantas nesušnekamas, pasizadėjau pirmutiniu traukiniu išvaziuoti iš Berlyno Kaunan. Galutinai nebuvo nei reikalo ilgiau Berlyne gyventi. Per dvi dieni buvo galima šis-tas pamatyti. 10½ v. vakaro buvova su draugu ant Friedrichstrasse stoties. Ten pilna kareivių. Kas stovi, kas sėdi. Lydinčių kareivius giminių taip kaip ir nematyti. Tai buvo ženklas kad tie visi kareiviai ne iš Berlyno, bet iš kitų miestų. Daug buvo rašoma apie vokiečių kareivių entuzijasmą, apie jų norą kariauti ir pergalėti. Nieko panašaus nesimatė iš akių ir veidų prieš mus stovinčių kareivių. Niekados nepamiršiu tų stiklinių akių ir ištyžusių veidų. Žiūrėjau į juos ir netikėjau. Kuomet jaunas buvau ir veidždavau į Aigipto mumijų paveikslus, jie man visuomet rodydavo liūdną pasigailėjimo išpuđį. Tą pat jaučiau tėmydamas vokiečių kareivių elgimasi ant stoties. Kiek begalimo nusiminimo buvo galima išskaityti iš tų nelaimingų sutvėrimų veidų! Koks didelis beviltiškas šėselis buvo apsupęs jų visą esybę! Kuomet pasigirdo pirmo traukinio ošimas, visi sujudo ant stoties. Tai buvo vien tik kareivių traukinys. Suskaičiau 15 vagonų. Kiekvienam vagono po 8-10 skyrių, kuriuose kiekvienam prikimšta po dešimt kareivių. Jų jų vaziuota, kiek teko sužinoti, nach Russland, ir Rygos-Baranovyčių frontu. Atūžė antras traukinys. Tas vaziavo Varšavos linkui ir vėl buvo skirtas vien tik kareiviams. Žmonės ne kareiviai galėjo naudoties tik trečiu šiek-tiek vėliau atvykusiu traukiniu. Mūsų kompanijoj buvo daug oficerių. Tik vienuoliktą naktijje žaibo greitumu nudundėjo mūsų traukinys Lietuvos linkui. Kaip smagu buvo vaziuoti. Lietuva, močiutė mano brangioji išminti ir nuteriota, parodyk greičiau man savo veidą. Lai vaidinasi man tavo miškai nuterioti ir kaimai išdegtinti. Lai sapnas man atneš tėvynės paveikslą. Sėdėdamas mano miegamajam kambaryje kankinau save miglotais tėvynės vaizdais. Nuvargęs atsiguliau. Penktąjį buvau pabudęs. Pasiėmiau paduškaite, praverčiau langą ir pasirėmęs žiūrėjau į lekiandčius pro mano akis Vokietijos laukus. Artinomės prie Karaliaučiaus. Jokie karės ženklai nebuvo galima susekti šioj Karaliaučiaus pusėj. Kas kita ties Insrute. Aplinkui jos da riegošoj plieninės dratų tvoros; lėtesni apkasai iš rusų pusės ir gilesni iš vokiečių pusės raižė Insrutės laukus. Matytis buvo daugel išgrautų namų, apdaužytų medžių. Bet visur naujai suvežta medžiaga: plytos, akmenis, medžiai laukė darbininkų, kad pastatyti daug gražesnius — daug ruimesnius namus. Panašias atstatymo darbas matėsi visoje Prūsų Lietuvoje. Gražūs plytū namai su raudonais stogais džiugino keleivių akis. Artinantis prie Lietuvos matyti kas kart daugiau išgrautų gyvenimų, daugiau apkasų ir vietų, kur buvo kitados sustatytos didžiulės kanuolės. Traikėnai, Gumbinė, Stalupėnai, Eitkūnai — tai vis didelių mūšių ženklai. Vaziuojant pro Trakėnus, mane nustebino ypatingas reginys. Parlėkęs namon garnys, neberado savo pernykšėio lizdo. Neįėjau jam pasidarė. Atsi-stojė vargšas ant likučių išdegusio namo kamino, įtraukė koją po dideliu savo sparnu ir žiūrė į rytus. Iš akių jo skaitosi mūliūdimas. Ir guodžiasi jį spinduliams tekančios saulės ant nežinomo neprietelias, kuris išdraskė jo lizdą; bet, suraminimo neradęs, palenkia savo galvutę ir liūsta su visa aplinkine gamta. Ne vienas garnys mūsų išardytoje tėvynėje liū-

sta, liūsta joje daugel nekaltų sesučių, brolelių. Ir nėra kas juos nuramintų, kas varge sušelpūt.

Iš Eidkūnų ir Kybartų pasiliko tik griuvėsiai. Kas žin ar išliko šešta dalis visų namų. Protestonų bažnyčia Eidkūnose neįdinta. Aplinkui jos viskas išardyta išdegtinta. Iš to matyt kad rusų tyčiomis nešaudyta ir neardyta bažnyčių. Po Eidkūnų ir Kybartų griuvėsius slankioja žmonių šešėliai; jie išrodo kaip ir ko pasigedę, kaip ir ko ieškanti. Kur nekur matyti darželiai žaliuoja, šale gi jų susirinkusių žmonių pulkelis sutartinai apie atteitį galvoja. Bet ateitis tamsi. Tamsi tiems padegėjams, nemažiau tamsi ir man keliauninkui. Keista, kad Eidkūnų ir Kybartų niekas nemanoma pradėti taisyti. Gal rusai ir prisai mano kuomet nors čionai sugryžti, kad išbandyti da sykį savo jėgą. Neduok Dieve kad tas atsitiktų! Iš mūsų tėvynės nebeliktų nieko. Prūsai nebėgtų taip smarkiai, kaip kad bėgo rusai iš Lietuvos. Ugnis ir granatos išnaikintų viską. Ir tuomet, ant mūsų tėvynės griuvėsių, galėtų mūsų priešai sau lizdus krauti — namučius statyti. Eidkūnose esama stoties, kur sustoja visi iš Berlyno einanti traukiniai. Senovės rybos tarp Lietuvos ir Vokietijos nepanaikintos. Niekas negali be ypatingo Hindenburgo leidimo įvaziuoti Lietuvos, nei iš jos išvaziuoti Vokietijon. Policija krato įvaziuojančius Vokietijon, krato ant ru syk tą pat žmogų vaziuojantį Lietuvos. Ne tik žiūrima pasporto, bet perkrečiami ir visi vežamieji daiktai. Tas pats atsitiko ir su mumis. Pasirodė, kad negana turėti leidimas įvaziuoti Vokietijon ir Lietuvos, be to reikia turėti raudonas nuo Hindenburgo ženklas, kad būtų galima peržengti Lietuvos ribas. Mudu su draugu jo neturėjome. Čion ir užsikabino mūsų kelionės kriukutis. Stoties oficeriai mudviem pranešė, kad negalėsiva įvaziuoti Lietuvos kol neišgausiva Hindenburgo leidimo. Pasiuntė mudu restauracijon pietų valgytu. Laike pietų aš vis galvoju kaip juos ten privertus leisti man vaziuoti Lietuvos. Ir išgalvoju. Ant mano pasporto buvo parašyta: Die Genemignung oberost ist erteilt t. y. Rytų vado leidimas yra gautas. Po pietų tą patį istorija su oficeriais. Neleidžia ir gana. Matydamas, kad nieko nebus, o antra negalėdamas sulaukyti veržiančiosios širdies Lietuvos, gazdinau oficerius tuom, kad nuvaziavęs Kaunan, sksiūsi juos Hindenburgui už neleidimą vaziuoti Lietuvos. Tas man pagelbėjo, bet ne mano draugui, ant kurio pasporto nebuvo tų viršminėtų žodžių. Galėjau vaziuoti toliau. Draugas turėjo pasilikti. Gaila man buvo jo. Nemandagu buvo kelionės draugas palikti už Lietuvos sienos vienas, bet aš negalėjau širdies sulaukyti: — jinau buvo galin-gesnė už mane. Antroj po pietų atsisveikinsiu su draugu, iškeliavau Kaunan. Akys bėgiojo iš vienos pusės traukinio į kitą. Žiūriu po kairės: išdegtintas koks ten dvaras ir išnaikinta daugybė kaimų. Po dešinės tas pats. Toliau matyti Virbaliaus bažnyčios bokštai. Matyti išliko neišgrautas. Pavažiavus 5-6 verstus nuo Kybartų nesimato jokių karės pėdsakų. Už kės kaip stovėjo, taip ir stovi. Vilkaviškio parapijos menkai nukentėta nuo ugnelės ir bombų. Jos bažnyčia stovi nelytėta. Jokių nuostolių nesimato tarpu Vilkaviškio ir Pilviškių. Kas kita už Pilviškių. Pilviškių miestelio žiapus Pilvės ir Šešupės nieko neliko. Anoj gi pusėje išdegtinta klebonija, bet bažnyčia nelytėta. Pavažiavus Pilviškių miestelį, akysna keliauninko puola bausis reginys. Kur-ne-kur rioglinėja karvutė-našlaitė, arba per tuščius laukelius kiutina susirietęs lietuvis-žmogelis. Rodos užklaustum karvutės kur dingoj jos skaitlingos sesutės, ir žmogelio ar nelūd-na ir nebaugu jam vienam vaikščioti po plačius laukus ir išnaikintas sodybas. Mintis mano atsidūrė tėvyškėje, kur augau ir jaunystėje ant Šešupės krantų žaidžiau. Ar gyvi mano tėveliai, ar viskas ten išlybeje. Ar gi išsipildytų, mano Amerikoje turėtas sapnas, kad viskas tėviškėje ugnele nuėjo? Negavęs jokio mano žingeidumui atsakymo, nutrinęs nuo skruostų nežinia iš kur atsiradusias ašaras, liūdnas ir nesmagus, keliavau toliau. Kas kart daugiau darėsi. Tokių pustynių nebuvau niekur savo gyvenime matęs. Nuog Pilviškių iki Kaunui nei 10-tos dalies gyventojų neliko. Nesimato žmonių, nesimato gyvulių. Šiurpu darosi kūniui, baugu širdžiai. Kas tą viską atstatys, kas išblaškys žmogelius su vaikys? Ir kur jie šiandien visi? Gal ir gyvų nebesiranda. Da baisnis reginys Kazlų Rūdos giriose. Kad velionis vyskupas Baronas iš kapy pakiltų, ir kokiū nors stebūlingu būdu Rūdon nuvyktų, gal da puikesnė giesmė uždainuotų, ažu "Anykščių šilėli." Jis čion pamatytų, kad belgų-francų-rusų nelaisviai tarsi be pasigailėjimo guldo mūsų tėvynės puikiasias pušis. Desėktai tartokų naujai pastatyta. Braška ir stena šimtametės pušys, ir krinta ir gula ant žemės be vilties atsikėlimo mūsų laukų tvirtieji aržuolai. Tenai kadaisia jaunystėje su tėveliu vaikštinėjau ir gerėjau ai amžinu tų nekaltų medelių ošimu. Šiandien jie kitą giesmę dainuoja, pasiguodimo. Ir nėra galybės, kuri galėtų juos nuraminti, ir gyvybę sugrąžinti. Kas žin ar ir nebus? Vaziuok greičiau mano vežimėli, sprusk lauk iš amžinųjų miškų, nes širdis man truks beregint didelį išnaikinimą, šventvagystės darbą. Išlindus mūsų traukiniui iš Kazlų girių, keliauninkus pasitinka nematytas reginys. Visi laukai, kaip tik akys užmato, išarti didžiausiais apkasais. Dratinės tvoros išpintos skersai-išilgai.

(Toliaus bus.)

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

CLEVELAND, OHIO.

Pagyre mūsų jaunimą.

Rytinių valstijų žymesni moksleiviai p. Pranas M. Juras iš Baltimorės, Md. p. M. M. Šlikas iš Philadelphia, Pa., p. J. M. Navickas iš Hartford, Conn. ir p. J. V. Daukšys iš Newark, N. J. vaziuodami į Chicago ant Moksleivių Seimo buvo sustoję Clevelande pas kleboną kun. J. Halaburdą. Pasisvečiavo, maždaug susipažino su vietos jaunimu. Netikėtai ir man teko su tais moksleiviais susipažinti. Kiek pastebėjau, tai vaikiniai yra pilni gyvumo rimtos kalbos ir man buvo malonu su jais pasiteirauti apie jaunimo veikimą rytinėse valstijose, bet dar maloniau darėsi, kuomet p. Juras pagyrė clevelandiečius, esą dr-jos tvirtai susiorganizavę, o ypač L. Vyčiai puikiai gyvuoją, ir jų vardas plačiai skambas rytinėse valstijose. Ištikrųjų tokie komplimentai suteikia daugiau noro darbuoties.

Špokas.

CLEVELAND, OHIO.

Lavinasi dainuoti, lošti, deklamuoti.

Vietos jaunimas neatboja šilimos ir per išisą vasarą darbavosi ir lavinosi puikiasias daineles, teatrus ir kitokius dalykus. Tas darbštus jaunimas tai yra L. Vyčiai, Teatrališkas Choras ir Moterų Sąjungos kuopa. Pastaroji kuopa dar jaunutė, bet galima tikėtis, kad ateityje bus skaitlinga. Dabartės Moterų Sąjungos kuopa lavinasi mažuose veikaluose iš "Komedijėlių," kurias savo vakare išpildys. Pagirtinas jų darbas. L. Vyčiai ateinantį sezoną turės išpildyti net kelis programas su visokiais pamarginimais — lošimais, dainomis, monologais, deklamacijomis ir pasikalbėjimais. Taip-gi Teatrališkas Choras irgi keliolika vakarų turės išpildyti su programais. Žodžiu sakant, mūsų jaunimas rengiasi su iškilme išpuošti tuos vakarėlius.

Sukaktuvės.

Pirmas iškilmingas vakaras yra rengiamas Gvardijos Kareivių šv. Kazimiero. Bus sukaktuvės 10 metų Gvard. gyvavimo. Tas iškilmingas vakaras atsibus 3 d. rugsėjo Germania Varwaert Turn svetainė, 1610 E. 55 st. Šis paminėjimas 10 metų bus iškilmingas. Dainuos L. Vyčių choras ir Teatrališkas choras, bus prakalbos, deklamacijos, duetai ir kvartetas. Pilnai galima tikėtis, kad kožnas atsilankiusis bus pilnai patenkintas iš šio programo. Taip-gi griež C. L. Tautiškas Benas, kuris yra plačiai žinomas visam Clevelande.

Geistina, kad clevelandiečiai kuoskaitlingiausiai atsilankytų ant minėto vakaro.

M. J. Š.

BROOKLYN, N. Y.

Naudingi pamokinimai.

Jau regis "Darbininke" buvo rašyta, jog L. Vyčių 41 kuopa emė laikyti kas savaitę susirinkimus. Esti apkalbama iš pradžios kuopos reikalai, paskui esti programėlis ir galop žaishai. Tai-gi susirinkime laikytame rugpj. 24 d. tarp kitko laikė prakalbė p. A. Aleksandravičius. Jisai papasakojo apie naudingus jaunimui privalumus — mandagumą, gražų apsiėjimą, švarumą. Todel labai patartina visiems Vyčiams lankyti susirinkimus, kartu labai patartina kitiems vaikams ir merginoms, kurie nepriguli, kad prigulėtų. Tai pasimokinsit, pasilinksinsit prigulėdami ir lankydamiesi į kuopos susirin-

kimus. Susirinkimai esti kas ketvergas parapijos salėj No. 5 ir Havemeyer gt.

J. K. Mikas.

CHICAGO, ILL.

Vyčių susirinkimas.

L. Vyčių 4 kp. 24 d. rugpj. laikė paprastą savaitinį susirinkimą. Susirinkimą nepaprastai gambiai veda naujas pirm. J. Kudirka. Susirinkimas tiesiog pavyzdingas, taip-gi ir nariai moka apseiti laike susirinkimo. Žodžiu sakant labai rimtai, tvarkingai dalykus svarsto.

Susirinkime daugiausiai buvo svarstoma, kaip geriausiai prisirengti prie ateinančių net kelių vakarų, taip-gi buvo apkalbėta prakalbos, kurios įvyks 31 d. rugpj. ir t.t.

Labiausiai man patiko inėšimas (kaip ir patarimas) kaip priimti atsilankiusius svečius iš kitų kuopų ant susirinkimų.

Ant pabaigos kaip paprastai turėta programėlis. Programėlyje buvo malonu matyti moksleivius svečius iš Grand Rapids, Mich. Jie atvažiavo į Moksleivių Seimą. Taip-gi nepatingėjo ir mumis aplankyti.

Moksleivių pagerbimui vakaras.

Neturėdamas laiko dalyvauti jųj seime, tai nors vakare su jaisiais pasigėrėjau. Pasi-gėrėjimas tokis. Nuėjęs ant vakaro, kuris atsibus 25 d. rugpj. visųpirmu apėmė nepaprasti jausmai išvydus tokį būrelį jaunuolių. O kiek tai pas juosius prakilnios dvasios, kiek tai pasišventimo, kiek tai energijos ir viską pasiryžę aukauti ant tėvynės-Lietuvos aukuro.

Programas.

Visųpirmu kun. Dr. Maliauskis pasakė ilgoką prakalbą. Iš prakalbos daug pasimokinanau, nes Dr. kun. Maliauskis savo gamuon parodė abidvi puses katalikų ir bedievių. Taipgi kalbėjo kokių mums reikia moksleivių ir taip daug naudingo pasakė.

Toliaus programe pasirodė pianistas p. A. Pocius. Šis artistas tiesiog padarė didelį išpuđį savo gabumu. Publika klausėsi žavėjama, nes buvo ko ir klausyties. Gausiu delnų plojimu publika dėkojo už paglostymą jai jausmų. P. Pocius išėjo skambinti antru kartu.

Toliaus moksleivis pasakė monologą, o antras prakalbą "moksleivių idealai."

Ant pabaigos programo sudainavo kelis solo ponio O. Pocienė. Jos švelnus balsas irgi nemenką išpuđį padarė. Po padainavimo tiesiog iš publikos balsu šaukė, idant daugiau padainuotų.

Tokius išpuđius visiems malonu pranešti.

S. Dainorius.

CHICAGO, ILL.

Kaip tą sutaikinti.

Rugpj. 23 d. man teko būti moksleivių susirinkime. Buvo įvairių svarstymų ir galop rinkimai darbininkų vakarų, kurie bus rugpj. 25, 26 ir 27 d. rugpj. Emė perstatinoti tuos darbininkus. Perstato šale manęs sėdinti mano draugą. Šisai atsakinėja. Tai pakyla vienas moksleivis ir angliškai ragina apsiimti. O tas pats moksleivis porą savaičių atgal sakė prakalbą apie karštą pamylėjimą savo kalbos ir tėvynės. O čia jis griebiaiis svetimos. Tai kaip čia tokį vaikino pasielgimą pavadinti, kaip čia sutaikinti tuos dalykus. Jei ragini kitus mylėti ir vartoti prigimtąją kalbą, tai vartok ją ir pats.

Panemuniėtis.

DARBININKAS

Lina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kainos:

Metams tris kartus savaitėje.....	\$3.00
Pusmečiai " " " ".....	\$1.50
Užrubežyje metams.....	\$4.00
Pusei metų.....	\$2.25
Utarninko ir ketvergo atskiri numeriai po.....	2c.
Subatiniai numeriai po.....	3c.

Laiškus, korespondencijas pinigų siųskite adresu: "DARBININKAS," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS" (The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly.....	\$3.00
6 months.....	\$1.50

Foreign countries:

Yearly.....	\$4.00
6 months.....	\$2.25

Advertising rates on application

Address all communications to

DARBININKAS

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuvos neprigulmybė ir mūsų "laisvės apaštalai."

Politišką neprigulmybę mes galėsime iškovoti sau tik tuomet, jeigu visos mūsų partijos ir srovės pripažins, o abiejų jį gyveniman vykins. Lausanne'os konferencija ir parodė tą srovį vienybę. Tenai dalyvavo žymūs atstovai nuo visų mūsų srovių. Deja, laisvoje Washingtono šalyje Lietuvos laisvės klausimas nebepereina vienbalsiai. Neprigulmingą Lietuvą atsisako pripažinti mūsų socialistai iš "Kovos" ir mūsų "Ateities" demokratai ir liaudininkai.

Pirmieji, vadovaujant V. Kapskui, spėlioja, jog darbininkams būtų daug sunkiau neprigulmingoj Lietuvoj, negu turint autonomiją ir esant po globa kokios didžiulės valstijos. Spėliojimas niekuo nepamatuos. Neprigulmingoj Lietuvoj nei nebūtų tiek ir tokių darbininkų išnaudotojų, kaip kituose kraštuose. Didžturių dar neturime, buržuazija prieš karę dar tik tepradėjo rasties, o kol kapitalistai ir buržuazija išsaug ir sustiprės — tai juk ir darbininkų luomas žymiai pakils savo susipratimu ir organizacijomis. Jeigu politiška priepaunda varė mūsų darbininkų ir ūkininkų minias į Ameriką, tai laisvė kaip tik duos tas sąlygas, kurios patrauks darbininkus prie savo krašto. Kad bus darbų ir uždarbių — apie tai ir abejoti negalima. Lietuva turi geras žemes, turtingą gamtą; be to užmia labai patogia vietą ant žemės kamolio: ir žemės vaisius, ir padaromus daiktus lengva bus gabenti į kitus kraštus ir vesti su jais plačiausią prekybą. Engti ir persekioti darbininkų laisvoje Lietuvoje nebus taip lengva, kaip Rusijoje, arba kad kaip ir čia Amerikoje, ar kur kitur. Lietuvos Seime, mes neabejojame, darbininkai turės nemaža atstovų. Turto centų juk neįvesime. Visi angusieji darbininkai ir darbininkės galės dalyvauti rinkimuose. Darbininkai vėl-gi savo balsų nepardavinės, ir nepragers, kaip kad atsitinka čia Amerikoje, nes, ačiū Dievui, mūsų socialistams ir bedieviams dar nepasiekė galutinai mūsų tautos ištvirkinti ir nužeminti. Lietuvių tauta dar ir dabar tebėra dora ir praklini tauta. Socialistai, matyt, bijo, kad laisvoje Lietuvoje milžiniška didžiuma tikinčiųjų piliečių galės išiegti tiek varžytį viešą platinimą ištvirkimo, kad Lietuvos mokyklos bus su tikybos išgul-

dinėjimu, kad darbininkų minios bus apsaugojamos nuo išnaudojimo, bus keliamos doriškai, kultūriškai ir medžiagiškai, kad tokiuo būdu bus išstumiamas pamatas iš po kojų socialistų... Taip, tas viskas gali būti.

Bene panašia laime vadovojasi ir mūsų A. Rimka, kuomet "Ateityje" nesutinka pripažinti Lietuvos neprigulmybės. Nors, tiesa, jisai stato kitą priežastį. Girdi, jisai (Lietuvos demokratų atstovybė) neturįs apie tai jokių žinių, savo gi partijos programą nerandąs to įrašyta ir užtat jisai negalįs pripažinti to reikalavimo. Lietuvos demokratų Lausanne'os Konferencijoje turėjo savo atstovą. Jei jų partija prieš tos demokratijos paskelbimą nepasirūpino pirmą išgauti p. A. Rimkos aprobatos — tai, matyt, kad nematė tam reikalo, matyt, kad jam (A. Rimkai) buvo palikta dar pilna laisvė augti ir plėtoties, kol jo balsas labiau sustiprės.

Indomu, kad tie žmonės, kurie daugiausia apie visokias laisvas kalbėdavo ir rašydavo, kada dalykas priejo jau prie klausimo rišimo — bėga nuo laisvės.

Sakėme ir sakysime, kad tie ponai laisvę tik sau pripažįsta. Jeigu tą laisvę gali gauti greta jo stovintis tikintis žmogus, tai kaip bematant tas laisvės apaštalas parodys tau gotentoto fizionomiją su visais jo etikos ir laisvės supratimais.

VARGONININKŲ SEIMAS.

Rugpj. 29 d. atsibus Brooklyne, N. Y. Vargonininkų Sąjungos Seimas. Dalyvavo 16 vargonininkų.

Seimas pasižymėjo gyvumu. Nutarta pataisyti kaikurias konstitucijos dalis.

Išrinkta delegatai K. Strumskis ir A. Aleksandravičius; Kunigų Sąjungos Seim.

Nutarta remti "Vyčių" muzikalių skyrių ir paimti "Vytyt" organu.

Seimo vedėjas buvo A. Sodeika iš Seranton, Pa. rašt. Vasiliauskas iš Amsterdam, N. Y.

Sąjungos pirmininku išrinktas K. Strumskis iš Brooklyn, N. Y. rašt. A. Sodeika iš Seranton, Pa., išd. J. Radzevičius iš Newark, N. J. išdo globėjas M. Karbauskas iš So. Boston, Mass. ir J. Čižauskas iš Worcester, Mass.

KENOSHA, WIS.

Iš lietuvių gyvenimo.

Siame mieste yra nemaža lietuvių kolonija, turime šv. Petro parapiją, bažnyčią, kleboniją, mokyklą ir svetainę. Svetainės vidus šmet išmaliovatas ir papuoštas gražiais lietuviškais paveikslais. Tas kainavę netoli 600 dol. Veik pusę tos sumos paaukavo visos katalikiškos dr-jos.

Bet mūsų brangiausias turtas yra įregistruota valdžios mokykla, kur mūsų vaikai lavinami lietuviškoje - katalikiškoje dvasioje ir angliškai. Mokytojauna Notre Dame viešmokykla Seserys, kurioms turime būti dėkingais už jų pašventintą mūsų vaikams.

Matydami kaip gražiai yra mokinami mūsų ateinantį kartą, tai kiekvienas, kurs vadina save lietuviu, privalo vaikus siųsti lietuviškon mokyklon, kur išmoks reikalingų gyvenime mokslu, doros, ir kaip būti geru lietuviu-kataliku. Ką tik užbaigtas taisyti apieštus parapijos namas šale mokyklos seserims yra didelis dviejų augštų namas. Taisydas iš vidaus ir iš oro kainuoja apie \$2.000. Tai yra graži dalis mūsų parapijos turto.

Cia yra klebonu gerb. kun. A. Balinskas, kurs darbuojasi nenuilstančiai parapijos labui. Taip-gi visi parapijonai stengiasi užlaikyti gražiai parapiją šelpdami medegiška. Už tai priguli jiems garbė.

Pradeda atsimesti nuo blogų raštų.

Tik pas mus gyvuoja blogas paprotis skaityti "ciecilių" šlamštraščius; dauguma katalikų tų šlamštų skaitytojų, mano, kad tai neneknia, bet nekuri susipranta - griebiai katalikiškų laikraščių, ypač pamėgo "Darbininką."

Genys...

BRIDGEPORT, CONN.

Užbaigimo vakarinės mokyklos vaikų vakarėlis.

Kadangi jau artinas ruduo, tai vasarinę mokyklą prisieina uždaryti, nes umai atsidarys viešosios mokyklos, o vaikai prieš tai turi kiek atsilsti. Vakarinės mokyklos užbaigimui vakarėlis atsidarė rugpjūčio 26 d. 1916 m. Šv. Jurgio parapijos sveitainėje. Vakarę atidarė gerb. mūsų klebonas kun. M. A. Pankauskas ir parprašė publiką raimai užsilai. Kiti. Išdėstė tėvams kaip bus linksma, žmogui ir gražu matyti savo vaikelius puikiai ir jausmingai eiles sakant, dainuojant ir žaidžiant. Iš tikrųjų negalėjau atsižūrėti jų gabumais. Siame mieste dar nebuvo tokio gražaus, linksmaus vakarėlio, kaip šis.

Programas buvo: 1). Svečių pasveikinimas, padainavo vaikų choras, 2. "Uzdainuokim skambią giesmę," padeklemavo K. Baltrušaitiūtė, 3. "Katino vargai", drilius, pašoko mergaitės, 4. "Valandėles" padeklemavo V. Rasimavičiūtė, 5. "I vietą pestyti padainuosime" lošė O. Rasimavičiūtė, E. Vagneriūtė ir A. Baltrušaitiūtė, 6. "Ten audra siaučia" padeklemavo O. Rasimavičiūtė, 7. "Lai gyvuoja Lietuva," žaislas, atliko "Lelijėlės." 8. "Vėjas pučia," padainavo keletas jaunų "argolėlių," 9. "Kas padės vargoliams" padeklemavo A. Baltrušaitiūtė, 10. "Neužmokėjęs pabėgo" lošė J. Ramanauskas, A. Mattis, K. Ramanauskas. 11. "Užia giružė" padeklemavo E. Vagneriūtė. 12. "Lenkiau ratą ratužėli" pažeidė mergaitės ir berniukai. 13. "Šlubas su viržiu," lošė O. Rasimavičiūtė, J. Rasimavičius, A. Baltrušaitiūtė. 14. "Turiu kumelaitę," drilius, žeidė keletas mergaičių. 15. "Per girią, girelę" dainavo choras, piano skambino gabus mokytojas vaikų ir vakaro vedėjas vargonininkas p. J. J. Šaučiūnas. Galop prakalbėjo vargonininkas

WATERBURY, CONN.

Piknikas.

Rugpj. 27 d. primeiviškos dr-jos buvo surengusios išvažiavimą ant Visockio farmos. Dalyvavo keletas dr-jų. Buvo ir programos. Pirmiausia sudainavo "Varpo" choras. P-nas S. Tiškinas sakė prakalbą apie Lietuvos vargus. "Aušros" choras taip-gi sudainavo keletą linksmų dainų. Pasakui pakilo debesiai ir buvo po visam.

Bet vieno dar dalyno negalima praleisti nepaminti. Tai tas, kad buvo vartojama svaigalai. Išvažiavimai privalo būti blaivūs.

Lietuvaitė.

NEW HAVEN, CONN.

Sukruto dirbti.

Nors mūsų jaunimas ir lig šio laiko darbavosi, o ypatin-gai Vyčiai, bet nebuvo tokios energijos veikime, nes neturėjom atsakančių vadų; o ant-ra, tai turėjom vargoninką svetimtauti. Tai viskas negalėjo eit gerai. Bet dabar mūsų gerb. klebono kun. V. Karkausko dėka susilaukė naujo vargoninko, kuris šviežiai atvažiavęs stojo darban. Mūsų Vyčiai imsis darbo. Choras, kuris buvo susitvėręs porą mėnesių atgal, labai nudžiugo ir atnaujino savo darbą ir būtų malonu, kad koskatlingiausia lankytusi jaunimas, o ypatin-gai Vyčiai paskirtais vakarais.

Vytis.

WATERBURY, CONN.

Piknikas.

Rugpj. 27 d. primeiviškos dr-jos buvo surengusios išvažiavimą ant Visockio farmos. Dalyvavo keletas dr-jų. Buvo ir programos. Pirmiausia sudainavo "Varpo" choras. P-nas S. Tiškinas sakė prakalbą apie Lietuvos vargus. "Aušros" choras taip-gi sudainavo keletą linksmų dainų. Pasakui pakilo debesiai ir buvo po visam.

Bet vieno dar dalyno negalima praleisti nepaminti. Tai tas, kad buvo vartojama svaigalai. Išvažiavimai privalo būti blaivūs.

A. Našlaitė.

BROOKLYN, N. Y.

L. Vyčių kuopoms pranešimas.

Brooklyno, New Yorko ir New Jersey L. Vyčių kuopų apskričio susivažiavime 20 d. rugpjūčio buvo išrinkta komisija po du nariu nuo kuopos. Ta komisija rūpinsis kaslin-k kongreso. Tai toji komisija kviečiama susirinkti rugsėjo 2 d. subatų 7:30 val. vak. parapijos aslėj North 5 ir Havemeyer gt., Brooklyn, N. Y. Labai geistina, kad nuo visų kuopų pribūti delegatai.

J. K. Miliauskas, Apskričio pirm.

mas T. F. skyriaus narius prie uolesnio darbo Lietuvai. Tarsi kaip padidinti mūsų skyriaus narių skaičių ir surinkus daugiau aukų. Nutarta surengti vakarą su agitatyviškoms prakalboms, taipgi didelį bazarą del naudos nukentėjusių nuo karės. Vakaras ir bazaras įvyks advente, nes svetainė užimta iš anksto ant dviejų metų - tai patogiausias laikas lieka advente - nes vistiek neprivalome rengti jokius pasilinksminimų šiuose liūdnuose laikuose.

Komisija del surengimo vakarų ir bazarų, išrinkta sekanti: P. Baltutis, A. Mulevičius, S. Kybartas, J. Stanaitienė, kun. H. Vaičiūnas, B. Sekleckis, J. Zakas, J. Tumasonis, M. Zalodokas, ir A. Naušėdienė. Su blankomis suklektuotų pinigų pridavę šie nariai: M. Sirtautienė \$5.32, J. Tumasonis \$1.50 ir B. Sekleckis \$1.05.

Nauji nariai i T. F. 32-ą skyrių, prisirašė ir užsimokėjo sekanti:

P. Kazys Gineitis, Jurgis Zakas ir S. Kybartas.

Tą vakarą viso iplaukė pinigų \$10.87.

Sekantis susirinkimas šio skyriaus, įvyks rugsėjo 8, ma-loniai kviečiami visi nariai pribūti i susirinkimą, taip-gi norintieji prisirašyt - neužmirškite mūsų skurstančių ir kentančių tautiečių Lietuvoje! Antanina Nausėdienė, 32-rojo T. F. skyr. rašt.

AUKOS TAUTOS FONDUI.

(Iš Rockford, Ill.).

Per S. L. R. K. A. 137 kuopos prakalbas surinkta \$17.14, gi lėšų prakalbas rengiant pasidarė \$15.25, tad Tautos Fon-dui liko \$1.89.

Per šv. Mikolo draugijos "pikniką" sumanius p. J. Valentuokevičiumi, surinkta \$11.97. Šias aukas prisuntė p. P. Petrenas, kurs nuo savęs pridėjo \$1.04. Viso labo pasidarė \$13.90.

Aukotojų vardai (Liepos 30, 1916).

Po \$1.00 aukavo: - J. Valentuokevičius, J. Kailiukaitis, J. Andruškevičius, E. Miči-liūtė, V. Gremba, P. Petrėnas, K. Petrauskas, K. Rumbutis, po 50c. aukavo: - Ig. Jeseliunas, J. Kanaverskis, J. Kareckas, A. Verseckas, M. Burlinskaitė, K. Miklas, D. Misiunas 25c. - S. Ivanauskas. Smulkių aukų 22c.

Tautos Fondo vardan, visiems aukotojams tariu nuosirdų ačiū!

K. Pakštas, Tautos Fondo Sekr.

WORCESTER, MASS.

Tautos Fondui aukos.

Rinkėjų ir aukautojų vardai laike Tautos Fondo 20 skyr. ir Lietuvių Beno gegužinės, kuri atsidarė 20 d. rugpjūčio.

Rinkėjai buvo šie: Veronika Liutkevičiūtė ir Petronėlė Stočkienė. Surinko \$18.84, Adomas Stasevičius ir Leonora Salteniūtė \$15.14, Juozas Čižauskas ir Teklė Mažeikienė \$14.06, Pranas Zataveckas ir Ona Vasiliauskaitė \$17.00. Viso surinkta bei suaukota \$65.04.

Aukavo šios ypotos didesnės aukomis: Ona Liutskaitė \$5.00, kun. J. J. Jakaitis \$2.00, po \$1.00 kun. V. Dargis iš Wilkes-Barre, Pa., Adomas Zakaras, Uršulė Laskevičiūtė, Jonas Vaitkus, Povilas Tautkevičius, Mikolas Pečiulis iš Fitchburg, Mass., Vladas Rimoza, Marijona Bendikaitė, Ona Rimšaitė.

Po 50c. Motiejus Račkauskas, Marijona Morkunienė, Domicilė Morkuniukė, Kazys Džiogis, Uršulė Adomavičiūtė, Antanas Dailėda, Mikolas Rankelis, Antanina Skar-nuliūtė, Jurgis Noškaitis, Jonas Laučiūnis, Antanas Dabrila, Adomas Zakaras, Vincas Stankus, Jaronimas Zideckis, Kazys Budinavičius, Juozas Vitas, Kasparas Grigaliūnas, A. Abraėinskas, Mateu-

šas Malinauskas, Pranas Man-kevičius, Marcelė Čiauskytė, Magdalena Sruogačiūtė, Kazys Ribičauskas, Jurgis Rud-nickas.

Didesnėmis aukomis surinkta \$28.00.

Smulkių aukų \$37.04.

Gegužinės pelnas \$57.95.

Visi labo T. F. \$122.99.

Pr Zataveckas, T. F. 20 skyr. rašt.

HARTFORD, CONN.

Tautos Fondo 33 skyrius laikys svarbų susirinkimą. Įvyks ketverge rugpjūčio 31 d. 7:30 val. vakare, parapijos svetainėje. Yra kviečiami visi to skyriaus nariai sugražinti blankas su aukomis.

Taip-gi yra kviečiami visi mylinti savo tėvynę atsilankyti i šį susirinkimą.

A. Pateckis, T. F. 33 skyr. rašt.

CENTRALINIO AMERIKOS LIETUVIŲ KOMITETO NUKE-NTĖJUSIEMS DEL KARĖS ŠELPTI POSĖDŽIO, LAIKY TO 17 d. RUGP., 1916, RINGINGTON HOT., WILKES-BARRE, PA.

1. - Posėdį atidarė p. J. S. Lopatto, 8 val. vakare. Posėdin susirinko visi Komiteto nariai, išskyrus p. K. Krūšinską, kurs nuvyko namo, ir p. T. Paukštį, kurs suvažiavime negalėjo dalyvauti.

2. - Posėdžio pirmininku aprinkta p. J. S. Lopatto ir sekretorium - V. K. Račkauskas.

3. - Komiteto nariai pasiskirsto sau vietas, prisilaikydami suvažiavimo nutarimų. Vietos pasiskirstyta šitaip:

Pirmininkas - J. S. Lopatto, Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Vicė-pirmininkas - I - kun. Dr. V. Bartuška, Mt. Carmel, Pa.; II - Fr. Živatkauskas, 110 W. Market St., Scranton, Pa.; Sekretoriai - I - kun. Dr. Pr. Augustaitis, P. O. Box 204, Girardville, Pa.; II - M. Šalčius, 1419 No. Main Ave., Scranton, Pa.; III - V. K. Račkauskas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Iždininkas - V. Lukoševičius, 322 Sanbury Ave., Minersville, Pa.

Iždo Globėjai - I - T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.; II - Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Ave., Scranton, Pa.

Komiteto Nariai - I - K. Krūšinskas, 59 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.; II - R. Karuža 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.; III - J. Miliauskas, Politanian Bank, Pittsburgh, Pa.

4. - Nutarimai:

a) Iždininko kaucijos klausime nutarta, kad iždininko kaucija turi būti \$1.000. Istaiga, iš kurios bus reikalaujama kaucijos, sužinos Komiteto pirmininkas ir I sekretorius.

b) Aukautojams svetimtaučiams bus nurodyta, kad Lietu-vai aukas priimdinės "Liberty National Bank" New York'e; i tą banką bus siunčiamos ir Lietu-vių Dienoje surinktos aukos. Su šiuo banku susižinos ir pakvies bendradarbiavimam p. J. Miliauskas.

c) Iš Tautos Fondo ir iš Lietu-vos Gelbėjimo Fondo prašyti, kad paskolintų Lietuvių Dienos organizavimo darbai po \$300.00, viso labo \$600.000. Prašymą i minėtusius fondus parašys I sekretorius kun. Dr. P. Augustaitis.

d) Ant dėžučių turės būti vienodos antspaudos su parašu divem kalbom: Angliškai - Central Committee for the Relief of the War Sufferers in Lithuania; Lietuviškai - "Centralis Amerikos Lietuvių Komitetas nukentėjusiems nuo karės šelpti."

e) III Sekretorius V. K. Račkauskas užsakys ir išsintinės visiems C. Komiteto nariams 5.000 lakštų gero popieriaus laiškams rašyti ir 5.000 konvertų. Be to jis turės parūpinti 2.000 kopijų suvažiavimo protokolų.

"Lietuvių Balsas"

LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti lietuvių tautos samonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvių, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai - aptvertiami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus-ieskojimus, gražina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusė metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsienioose metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapi) i keturias prieš tekstą - 60 kap.; po teksto - 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto - 10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent, petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Lietuvių Balso :: :: adresas: Petrograd, Baskov 29.

CIGARETŲ KUPONAI.

Mes duodame visokios vertės dovanas. Atsišaukite ir pamaty-site mūsų visokių įvairių daugiaus kaip 7000 daiktų.

Saugokitės apgavikų, kurie nori gauti iš jūsų kuponus, mes esame oficiališkai įgalioti agentai visų didžiausių tabokos kompanijų.

BERNSTEN & SON 40 BEACH ST., BOSTON, MASS.

Nuo Administracijos.

Siuomi pranešame visiems savo skaitytojams, kurių prenumerata pasibaigė arba jau baigiasi, kad pasiskubintume ateiti atnaujinti, nes mes kaip tik išsintinėjame pranešimus ir negavę jokio atsakymo, turėsimė sustabdyti siuntinėjimą "Darbininko."

Taip reikalauja pačtas, o antra pabrangus popierai negalime suibrinti ant abejo.

Kaip gaunate žinią tuojaus money order arba čekį.

Jeigu to negalite padaryti parašykite nors kada prisiųsitate pinigus.

Pasitikime, kad mūsų skaitytojai ir rėmėjai paklausys ir nevilkins prisuntijama.

"Darb." Administracija.

Kaina 1c.

Kas norite turėti smagių pasiskaitymų ir susipažinti su Dėde Jackum ir jo sekretorium pasiskubinkite užsakyti

"Laisvamųjų Ziedų" No. 2.

Juose randasi Dėdės Jackaus ir jo sekretoriaus fotografija.

Užsakydami No. 2 sykin prisiųskite užsakymą ir No. 3 kuris išeis Rugsėjo 1 d. 1916. No. 2 parduodame po keliatą šimtų kas diena, todėl nesivėluokite su užsakymu.

100 egz. 70c. Nuo 200 iki 500 po 60 c. šimtas. Nuo 500 ir daugiau po 50c. šimtas. Siųsdami užsakymus adresuokite:

"Darbininkas," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

5. - Posėdis uždarytas 9:30 v. vakare. Posėdžio Pirmininkas - J. S. Lopatto, Posėdžio Sekretorius - V. K. Račkauskas.

HARTFORD, CONN.

Rugsėjo 1 dieną, pėtnyčioje, 7:30 val. vakare bus svarbus susirinkimas L. D. S. kuopos. Privalo atsilankyti kiekvienas šios kuopos narys, nes bus vienas iš svarbiausių susirinkimų. Orui atvėsus turime parodyti daugiaus gyvumo darbininkų kuopoj. Taip-gi kiekvienas atsiveskite nors po vieną naują narį.

A. Pateckis, kp. rašt.

AUTOMOBILIUS PARSIDUODA PIGIAI.

Del 7 ypatų. Gražus, su visais įtaisymais, ką tik apžiūrėtas ir sutaisytas eina kaip naujas. Savininkas turi paroduoti, nes jis netikęs jo bizniui. Gera proga norinčiam įgyti gerą automobilį pigiai. Rašyk! Platesnės informacijos bus suteiktos.

K. 5. "Darbininkas," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Atsišaukimas.

Siuomi atsišaukiame i Jus gerb. agentai i kuopų organizatoriai pagelbėti mums siame darbe. Sulig nutarimo L. D. S. Seimo leisti Kalendarį 1917 metams.

APSIMKITE PARINKTI

A P G A R S I N I M Ū.

Apgarsinimai nėra sunku gauti, nes leidžiama daugiaus kaip 16.000 egz. formato 6X9 - 128 pusl. Kaina bus tik 25c.

Šiomis dienomis buvo išsintinėti laiskai su išlygomis visiems agentams ir organizatoriams, jeigu kurie negavote tuojaus atsišaukite; taip-gi kurie gavo praneškite ar apsimimate pasidarbuoti. Gavę atsakymą, pagarsinsime organe visus tuos kurie apsiims rinkti apgarsinimus.

Suskubkite, nes visai mažai laiko turime.

Butinai turime išleisti prieš "Katalikų Spaudos Savaite." Jau pradėdame statyti ir tvarkyti.

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

"Darbininkas," 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

Slaptos degtinės varyklos rasta, 13 liepos Marijos gatvės No. 138 Leimano namuose. Policija užklupo "pravarėlių" einant visais garais: bragos rasta vienas kubilas ir dvi statiniai, distiliacijos aparatas ir keleta butelių degtinės. Seimininkas ir darbininkai sumti ir nugabenti kalėjiman. Peraitą nedėdienį policija rado panašią degtinės varyklą prie Rubežių g-vės No. 9. Netoli augštam medijų buvo įtaisytas lizdas, kuriame sėdėdaves berniukas ir pamatęs besiantinančią policiją elektrinių varpelių duodaves apie tai žinią pravarėn, kurs buvo užslyptas užpakalinėje kutėje. Varytojai taipogi sumta. (Iš "R. Garso.")

27-tas Metinis Baliaus.

— surengtas —
Susivienijimo Lietuvių Švento Kazimiero Draugijos. Bus pamedėlyj, Rugsėjo (Sept) 4 d. 1916, (Per "Labor Day") Prasidės 2-ą valandą po pietų ir tęsis iki 12 valandai naktį.

Lietuvių Salėje,

Kamp. E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass.
Šiuomi užkvičiame visus lietuvius ir lietuvaites, kaip iš Bostono, taip ir iš aplinkinių miestų atsilankyti kosaiklin-giausiai ant šio puikaus Ba-liaus, kuriame galės kiekvie-nas smagiai laiką praleisti ir ikvaliai pasilinksinti - pasi-škoti. Grajis J. Dragašiaus orchestra visokius naujansius mados šokius. Bus skanių užkandžių ir saldžių gerimų. Inžanga: Porai arba Vienam Vyru 50 centų, Vienai Mo-terei-Merginai 25 centai. Visus širdingai užprašo KOMITETAS.

Nevėlu dar igyti METRAŠTĮ.

Pradėjime jau antrą metų pu-sę, bet dar nevėlu įsigyti šių me-tų METRAŠTĮ, nes įsai reikia-lingas iki pat metų pabaigos. Bet šiuometinio METRAŠČIO ver-tė ne kiek tenupis ir siems me-tams pasibaigus. Jis yra, kaip knyga, kurios vertė laikosi per metų metus.

Ar visi žinot, jog šių metų METRAŠTIS yra didžiausia, gra-žiausia išleista lietuvių kalboje knyga. Malonu jį paimti į ran-kas, miela jį pasklaidyti, sma-gu paskaityti, linksma pasigro-žėti puošniais paveikslais.

Straipsnių visokių, įvairiau-sių. Yra gražių eilių, smagių apysakaičių, vaizdelių; yra vi-suomeniškų straipsnių, pamoki-nančių raštų; yra rimtų raštų a-pie dr-jas, apie didžiasias lietu-vių katalikų organizacijas; yra gerų moksliskų straipsnių. Daug yra žinių apie Katalikų Bažnyčios stovj Amerikoje ir apie Bažnyčios surėdymą.

Yra daug visokių skaitlinių, išvardyti visi Suv. Valstijų pre-zidentai, visi popiežiai, išrodyta kiek kokioj Lietuvos gubernijoje ir mieste lietuvių, rusų, lenkų, bajorų. Po šios karės viskas ki-taip stosis mūsų tėvynėje. Lie-tuvoje bus padarytos naujos sta-tistikos ir todėl bus indomu suly-ginti. O tie, kurie turės ME-TRAŠTĮ, tą gales padaryti.

Šiuometinis METRAŠTIS tar-naus ne vieniems šiems metams, bet jo svarbą ir vertę bus didelė per desetkus metų.

Užsakymus siųskite: "Darbininkas," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. Perskaitytus "Darbininko" numerius nenaikinkite, bet per-duokite tiems, kurie jo neuži-sakę.

PARSIDUODA dvi mašinos siu-vamos vyriškos, prosas ir stalas. Parsiduoda labai pi-giai. 461 Fourth Street, So. Boston, Mass.

Svarbus Pranešimas pavienių egz. pardavi-nėtojams.

Šis numeris "Darbininko" parsiduos po 4 centus, užsie-nyje po 5c. Kadangi ligšiol "Darbinin-kas" buvo parduodamas labai pigiai, tai būtinai turėjome pakelti kainą, nors ant pavienių egzempliorių.

Nuo rugpjūčio 25 d. š. m. "Darbininkas" Utarninko ir Ketvergo parsiduos po 3 centus, o Subatos po 4 centus. Už-sienyje Utarninko ir Ketvergo po 3c., o Subatos po 5 centus.

Prenumeratos kaina ta pa-ti, kaip ir buvo ligšiol, metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Kviečiame visus mūsų re-mėjus ir agentus užsisakyti po daugiaus pavienių egz. "Dar-bininko" ir juos platinti ren-giamuose vakaruose, piknin-kuose ir tt.

Pasirūpinkite visur, prie kiekvienos progos platinti "Darbininką," taip-gi neuž-mirškite ir "Darbininko" iš-leistų knygučių.

"Darb." Admin.

AR NORI BUT GRAŽUS.

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausia. Ištepatant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus pada-ro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes-plėtms saulės nuodegimus ir la-sus. Kaina dežutė 50c. ir \$1.00.

J. RIMKUS, Box 36, Holbrook, Mass.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu visiems na-riams dr. D. L. K. Keistučio, kad susirinktų 4 d. rugsėjo 7: 30 val. rytą papraston svetai-nėn po No. 164 Hanover st., Boston, Mass. Ten bus užsi-registravimo drangu važino-jančių Norwoodan, o katrie būtų arčiau Noorwodo, tai turi laukti ant Noorwod Cen-tral stoties. Už neįpildymą įsakymų papuola po bausme. Komitetas.

Paiėskau pusbrolio Jurgio Galsio Kanno gub., Šianlių pav., Radviliškės par., Gind-vilų kaimo. Metai atgal gy-veno Chicagoj. Paiėskau ir jo seserį Rozalijos ir Barbo-ros. Adresas: Marijona Kasokiutė, 187 Manhattan ave. Brooklyn, N. Y.

K. VIDIKAUŠKAS
2833 Levingston Street, Philadelphia, Pa. Jgaliotas rinkti prenumeratas ir apgarsinimus "Darbinin-kui." "Darb." Admin.

Agentai uždirba po \$45.00 į

savaite, pardavinėdami mūsų pa-tentuotą bei šilumos kelinių pro-są. Ikekvienam vyru reikalin-gas. Visi perka. Reikalauk platesnių informa-cijų. Neris Mfg. Co., Box 76, Montello, Mass.

Telephone So. Boston 605. **ANTANAS ŠAPALIS** meistras indeda telephonus, dengia sto-gus, ir atlieka visus staliorys-tės darbus prideramai. **KALNUS NEBRANGIOS.** Ofisas Gyvenimas 115 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 605 **Lietuviškas ADVOKATAS** William F. J. Howard Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliauskas 315 Broadway, So. Boston.

Pajieškojimai.

Paiėskau pusbrolio Domini-ko Garbinėiaus, paeina iš Kauno gub., Raseinių pavieto, kaimo Daugelių, Vevežėnų par. 6 metai atgal gyveno New Yorko mieste, dabar būk gy-venęs Chicagoje. Jei kas ži-notų apie jį arba įsai pats, tei-ksis atsišaukti adresu: Barbė Šaulinskienė, 55 Hudson Avenue, Brooklyn, N. Y.

Paiėskau Marijonos, Agnes, Magdalenos, Katarinos Gai-džiūčių Suvalkų gub., Punsko par., Mergutrakių kaimo. Malonėkite tuojaus atsišau-kti, nes turiu svarbių reikalų arba kas kitas praneškite šiuo adresu: Rozalija Aliušskienė, 220 6-th St., So. Boston, Mass. (101-103)

Paiėskau savo trijų brolių Kazimiero, Jono ir Vincento Jongų, Kazimieras ir Jonas paeina iš Užpilkų kaimo, Triš-kių parapijos; Vincentas paei-na iš Papilės parapijos Grižių kaimo. Jei kas žinote arba patys duokite žinoti kur kuris gyvena. Kas duos žinią nu-rodydamas adresus gaus "Dar-bininką" pusei metų, aš turiu labai svarbių reikalų su jais. K. ir J. gyveno Philadelphiaj, Vincas Bostone.

Kazimieras Janga, 28 Main St. Newton-grange SCOTLAND. Paiėskau dukters Bališiu-tės iš Suvalkų gub., Muriniškės kaimo. Adresas; **K. Batis,** Upravlenija S. Zap. Zel. Dorog. Petrograd, Russia.

Paiėskau brolių Konstanti-no ir Tado. Esu kilęs iš Kau-no gub. Adresas: **Antanas Samulevičius.** Vetretnaja ul. d. No. 18 Vitebsk, Russia.

Paiėskau brolių Jono, Juo-zo ir Adomo Palavičių. Esu iš Kanno gub., Šaduvos m. Adresas: Aleksandra F. Bile-vičienė, Jaroslavskaja gub., Gorod Ravink, Volteskaja na-beleznaja Jvana Jagarova lav-ka.

GERIAUSIOS FARMOS. Norintieji pirkti gerų farmų su budinkais, Sodais, apšėtis laukais ir neišdirbtos geros žemės nebrangiai ant lengvų išmokėji-mų, kreipkitės prie mūsų, seniau-sių teisingiausių farmų parda-vėjų. Mes vieninteliai esame užde-tojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijose Amerikoje. Apgyvendinome 360 lietuvių fermerius, kurie trum-pu laiku rengiasis išleisti Scott-ville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiasioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Lud-ington, Michigan valstijoje, Mas-son county. Toj puikioj apielin-kėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstančius lietuvių farme-rių apgyvendinti. Rašykite tuo-jaus indėdami už 4 centus krasos markių, o mes prisišimsime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gy-venimo. Adresnokitė, **A. KIEDIS & CO.** Peoples State Bank Bldg. Scotville, Mich.

GERA PROGA! Gramatika angliškos kalbos mokytiš be mo-kytojo (apdaryta) .....\$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c Naujas Būdas mokytiš rašyti be mokytojo.....10c Aritmetika mokinimui-si rokundu, su paveik-slais (apdaryta) ..... 35c. Viso \$1.60 Kas atsiųs iškirpes šitą ap-garsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau. **P. MIKOLAINIS,** R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

GERA PROGA! Gramatika angliškos kalbos mokytiš be mo-kytojo (apdaryta) .....\$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c Naujas Būdas mokytiš rašyti be mokytojo.....10c Aritmetika mokinimui-si rokundu, su paveik-slais (apdaryta) ..... 35c. Viso \$1.60 Kas atsiųs iškirpes šitą ap-garsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau. **P. MIKOLAINIS,** R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuвам drapanas sulig nau-jausios mados ir pagal Jūsų noro. **JONAS BERZELONIS & CO.** 28 Chandler Str., Boston, Mass. (Castle Square's Block'e.)

SIS \$2.50 ZIEDAS UŽ \$1.00. Turime ant rankos apie 500 šių žiedų ir ka-dangi daugiau jų nemanome daryti, tai vi-sus likusius nutarėme parduoti už tiek, kiek jie mums kainavo padaryti. Šis žiedas yra padarytas gry-no Sterling sidabro. Gvarantuotas. Su išdirbta raide kaip paveikslas už \$1.00. Paimk popieriaus apie 1/2 colio pločio, apvesk apie piršto narį taip, kad galai porieriaus susi-tėtų. Pažymėk raide, kokią norėsi kad būtų išdirbta, pri-sišk mums su \$1.00, o mes tuojau prisišimsime tamstai žiedą, Jti nebūsi pilnai užganėdintas, sugražįsime pinigų atgal. Ra-šyk tuojaus. **NERIS MANUFACTURING CO.,** Box 76 d., Montello, Mass.

LENKIŠKA LIETUVIŠKA APTIEKA (Gydykla) Gydomė visokias ligas, duodame vaistus, patarimus dykai. **Hampshire St. Pharmacy,** 85 Hampshire Street, (Prie lietuvių bažnyčios) Cambridge, Mass.

LENKIŠKA LIETUVIŠKA APTIEKA (Gydykla) Gydomė visokias ligas, duodame vaistus, patarimus dykai. **Hampshire St. Pharmacy,** 85 Hampshire Street, (Prie lietuvių bažnyčios) Cambridge, Mass.

Nepaprastai pigiai Keliatas vaikams vežimėlių (carriages) mažai krautuvėje apsitrynusių, visai pigiai par-siduoda. **ATEIK ANKSCIAU.** **James Ellis Co.** Kampas B ir B'way, South Boston, Mass. **GRYNAIS PINIGAIS IR ANT IŠMOKEJIMO.** Lietuviai pardavėjai vi-suomet randasi krautuvėj.

ATEIK ANKSCIAU. **James Ellis Co.** Kampas B ir B'way, South Boston, Mass. **GRYNAIS PINIGAIS IR ANT IŠMOKEJIMO.** Lietuviai pardavėjai vi-suomet randasi krautuvėj.

ATEIK ANKSCIAU. **James Ellis Co.** Kampas B ir B'way, South Boston, Mass. **GRYNAIS PINIGAIS IR ANT IŠMOKEJIMO.** Lietuviai pardavėjai vi-suomet randasi krautuvėj.

Atsiminkite mirusius

Pastatykite paminklą ant amžinos at-minties. Lietuviai kreipkitės pas mane, nes aš užlaikau puikiasią **P A M I N K L Ų** išdirbystę. Yra viena iš geriausių.

A. Čereška 75 Broadway, So. Boston, Mass.

GERA PROGA! Gramatika angliškos kalbos mokytiš be mo-kytojo (apdaryta) .....\$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c Naujas Būdas mokytiš rašyti be mokytojo.....10c Aritmetika mokinimui-si rokundu, su paveik-slais (apdaryta) ..... 35c. Viso \$1.60 Kas atsiųs iškirpes šitą ap-garsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau. **P. MIKOLAINIS,** R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

Meldžiū platinti anglišką pamfletą apie **L i e t u v i u s . "A PLEA FOR THE L I T H U A N I A N ' S ."** Dar galima gauti visus nu-merius; o neužilgo ir šeštas numeris išeis iš spaudos. Pam-pletai yra papuošti Lietuvos žemlapiu ir V y t a u t o pa-veikslu. **KUN. J. J. KAULAKIS,** 324 Wharton Street, Philadelphia, Pa.

D. L. K. V. B. MUZIKALIŠKA MOKYKLA. Mokinama ant smuiko Piccolo Klarneto Piano Korneto Trombono Bügnelio. **339 W. Broadway, South Boston, Mass.**

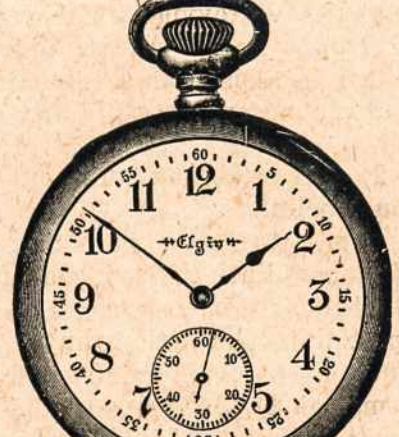
Restaurancija Pataiso geriausius lie-tuviškus valgius, kaip tai barsčius, kopustus ir tt. **St. Blaszczek** 147 Sheldon Street, Hartford, Conn.

GERIAUSIA LIETU-VIŠKA Grosernė bučernė Švariai užlaikoma. Lietu-viai pas lietuvius. **B. ir V. ROŠČEVSKIAI** 70 John Street, Hartford, Conn.

LIETUVIS KRIAUCIUS. Pasiuвам visokius drabužius pagal naujansią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taip-gi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju. **PETRAS MAKAREVIČIUS,** 105 So. Meade Str., (Arti lietuvių bažnyčios) Wilkes-Barre, Pa.

Akių Specialistas. Prirenka akinius. **H. S. Stone, Oph. D.** 399. BROADWAY. SO. BOSTON

Tel. Oxford 4900. **J. P. TUINYLA,**

Užlaikom didžiausia krautuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, du-dam ant bargo ir ant išmokescių, ant lengvų išlygų. Reikalauja-me agentų kiekvienam mieste Su-vienytų Valstijų ir Kanadoj, di-delį nuosimtį duodam perkup-čiams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampų. **J. P. TUINILA** 322 Washington St., Boston, Mass.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS. Vienatinė didžiausia lie-tuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimanto. **52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.**

Tel. So. Boston 270 **DR. JOHN MACDONNELL, M. D.** Galima susikalbėti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Rytis iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 **536 Broadway, So. Boston.**

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare. **509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON.** Tel. 502 S. B.

Tel. So. Boston 294 **DR. JOHN P. JONES** Ofiso valandos: nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet. **PHYZIKAS ir SURGIJUS** Speciališkai atlieka visokius blogiausius gydymus, ypatingai su elektromis. **392 Broadway, So. Boston, Mass.**

TEL. BACK BAY 4200 **DR. F. MATULAITIS** Ofiso valandos: 1-3 P.M. 7-9 P.M. **419 Boylston St Boston, Mass.**

PIRMO KLESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripil-domi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų. Visą darbą gvarantuojame. **DR. W. T. REILLY** 469 Broadway, So. Boston, Mass. FRIE DORCHESTER ST. Valandos: nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis: nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

St. Baracevičius. Geriausias graborius South Boston'e. Šermenis atlieka pigiai, gražiai ir gerai. Važiuoja ir į kitus miestus, nieko ekstra neroknodamas. **258 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.** Telephone: 839-J. So. Boston.

Geriausias graborius South Boston'e. Šermenis atlieka pigiai, gražiai ir gerai. Važiuoja ir į kitus miestus, nieko ekstra neroknodamas. **258 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.** Telephone: 839-J. So. Boston.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gydulioj galite gaut kokios tik pasaulj vartojamos, bet ypatingai ge-ros sekancios gydulolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gydulolės del patasyimo	1.00
Nuo slinkimo plaukų	75c	apetito	
ir pleiskanų		Gydulolės del suvaltinio	50c.
Nuo kosulio, gripo	1.00	vidurių	
ir slogos		Gydulolės nuo kosulio ir	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	sunkaus kvėpavimo	1.00
Nuo saulės nudegimo	50c	Gydulolės nuo vištakių	15, 20 ir 25c.
Bobro lašai	1.00	(corn's)	
Nuo suirimo Nervų	90c	Pilės del Kepenų	75c
Vaikų ramintojas	25c	ir Inkstų	75c
Pamoda plaukams	25c	Proškos nuo nerviako gal-	10 ir 25c
Nuo viduriavimo	50c	vos skaudėjimo	10c
suaugusiems		Gumas nuo dantų gėlimo	10c
Nuo viduriavimo	25c	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
mažiems		Visokie kvėpianti	
Gydanti mostis	50c	mulai	10, 15 ir 25c.
nuo pučkų	25c	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Nuo prakaitavimo koju	1.00	niežų ir parkų	

 Taip-gi turiu gydulioj vėliausio išradimo, nuo visokių paslap-tingų ir kitokių ligų. Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugražintų jums svei-ka, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta. **RECEPTUS SITAISAU TEISINGAI,** nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gy-duolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisišimsime jums expresu. Visokiamė reikale kreipkitės šituo adresu: **K. ŠIDLAUSKAS** 226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Tel. Main 2483 E. Boston 799-W **George H. Shields** **Advokatas** 811-812 Old South Building Boston, Mass.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė Kuri užlaiko visokio ta-voro, reikalingo maine-rieriams. **V. LUKOSEVICIA,** Minersville. - - Pa.

LIETUVIŠKI PHOTOGRAPHAI. Valeika, Laurinaitis & Co. Atliekam artistiška dar-bus ir už pigia prekę. Taip-gi padarome didelius paveikslus. Mūsų adresas: 250 W. 4-th St., S. Boston, Mass. (Arti C St.)

Lietuvis Daktaras Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Valandos: Nuo 9 iki 11 rito. Nuo 2 iki 4 po pietu. Nuo 7 iki 8 vakare.